

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-281/11-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola, Hrádek 203
Sídlo:	671 27 Hrádek 203
IČ:	70841713
Identifikátor:	600025853
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Janou Štruncovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Jihomoravský kraj
Místo inspekční činnosti:	Hrádek 203, Hrádek 213 a Břežany 1
Termín inspekční činnosti:	30. a 31. březen a 1. duben 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání žáků, zaměřená na žáky vzdělávané dle rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (RVP ZŠS) a příslušných vzdělávacích programů.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou žákům vzdělávaným dle oborů vzdělání Pomocná škola a Základní škola speciální podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (ŠVP ZŠS) a jeho souladu s právními předpisy a RVP ZŠS podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Základní škola, Hrádek 203, příspěvková organizace (škola) vykonává činnost základní školy praktické, základní školy speciální (dále ZŠS) a školní družiny. V roce 2008 a 2009 byl počet všech žáků školy ustálen na 37. V roce 2010 došlo k úbytku žáků o 12 (cca o 32 %), čímž byla kapacita školy využita na cca 43 %. V závislosti na počtu žáků došlo k poklesu výše dotací poskytovaných škole ze státního rozpočtu, a to o 15 %. Rovněž výše příspěvku zřizovatele na provoz se nepatrně snížila. Celkové náklady na přímé výdaje

na vzdělávání hrazené ze státního rozpočtu přepočtené na 1 žáka se však v průběhu hodnoceného období zvýšily, a to ze 115.324 Kč na 144.920 Kč.

ZŠS navštěvují žáci s lehkým mentálním postižením (LMP), středním mentálním postižením (SMP) a těžkým mentálním postižením (TMP) z širokého okolí. K 30. září 2010 bylo vzděláváno v ZŠS ve 2 třídách celkem 12 žáků (tj. 80% naplněnost).

Žáci ZŠS jsou vzděláváni v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení dle dobíhajících vzdělávacích programů *Pomocná škola č. j. 24 035/97 – 22, Rehabilitačního vzdělávacího programu pomocné školy č. j. 15988/2003-24* a prvním rokem dle realizovaného ŠVP ZŠS s motivačním názvem „*Poznáváme s radostí*“.

Ze sedmi pedagogických pracovníků zajišťujících vzdělávání žáků ZŠS je pět učitelek, jedna vychovatelka a jedna asistentka pedagoga. Všechny splňují požadovanou odbornou kvalifikaci. Od druhého pololetí byl snížen počet pedagogů o jednu učitelku z důvodu ekonomických úspor.

Vzdělávání žáků probíhá na třech pracovištích. Jedna třída je umístěna na odloučeném pracovišti, při výuce využívá rovněž prostory sídla školy. Druhá třída, kde jsou vzděláváni žáci s TMP a souběžným postižením více vadami, je umístěna na odloučeném pracovišti v Zámku Břežany, Břežany 1. Prostory využívané pro výuku žáků ZŠS z hlediska materiálního vybavení odpovídají vzdělávacím potřebám mentálně postižených žáků a umožňují realizovat vzdělávání podle ŠVP ZŠS. V posledních třech letech došlo v budovách v Hrádku k výměně oken, zakoupení trampolíny a notebooku.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Ředitelka školy zařadila žáky na základě doporučení školských poradenských zařízení a žádosti zákonných zástupců do odpovídajících vzdělávacích programů. Deset žáků je vzděláváno podle zpracovaných individuálních vzdělávacích plánů (IVP), které vyučující průběžně vyhodnocují. Ředitelka školy prokazatelně neseznámila s obsahem IVP zákonné zástupce žáků umístěných v Zámku Břežany.

ŠVP ZŠS je po obsahové stránce velmi dobře zpracován. Zjištěné drobné formální nedostatky škola v průběhu inspekce odstranila. V letošním školním roce je realizován jeho I. díl, který je určen pro žáky se SMP. Škola v něm využila disponibilní hodiny na rozšíření časové dotace předmětů tělesná výchova, věcné učení a matematika. V ŠVP ZŠS – díl II. škola prostřednictvím disponibilních hodin rozšířila výuku smyslové výchovy.

Rozvrh hodin umožňuje žákům naplňovat učební plány realizovaných vzdělávacích programů v předepsaném rozsahu. Ve třídě v Hrádku je běžná organizace výuky (vyučovací hodiny). Na pracovišti v Břežanech probíhá výuka v blocích a je přizpůsobena režimu zařízení. Jeden den v týdnu zde probíhá individualizovaná výuka, kdy jsou ve výuce přítomni maximálně dva žáci.

Průběh výuky, jejíž organizace byla ztížena složením tříd z žáků několika ročníků a s různým typem postižení, byl převážně kvalitně zajištěn. Učitelky podporovaly úspěšnost žáků, vhodně je motivovaly ke vzdělávání a zapojovaly je do aktivit. Ve výuce žáků se SMP byla učitelce velmi nápomocná asistentka pedagoga, aktivní byla rovněž druhá pedagožka ve třídě pro žáky s TMP. V obou případech tvořily společně s vyučujícími sehraný tým, vhodně se doplňovaly. Vytvářely podmínky k tomu, aby si žáci mohli osvojovat nenásilnou formou sociální a komunikativní kompetence. Dbaly na správnou výslovnost žáků s ohledem na jejich postižení, vedly je ke správným návykům a slušnému chování. Vhodně pokládanými otázkami průběžně zjišťovaly míru pochopení probíraného učiva a při tom slovně hodnotily žáky. Při výuce byly využity ne příliš promyšleně výukové programy na počítačích. Ve třídě se žáky s těžkým mentálním

postižením vyučující vhodně žáky stimulovaly, prováděly bazální stimulaci se zaměřením na všechny smysly a vytvářely jim podnětné pracovní místo, které každý den střídaly. S ohledem na vzdělávací potřeby žáků vyučující zařazovaly relaxační aktivity, vjemovou terapii a rehabilitační cviky a žáci při výuce využívali kompenzační pomůcky. V průběhu výuky žáci spontánně vyjadřovali svou spokojenost ve škole.

Na konci klasifikačního období jsou všichni žáci ZŠS hodnoceni slovně a na vysvědčení obdrží širší slovní hodnocení, v němž se shrnují jejich dosavadní získané znalosti a dovednosti. IVP žáků se průběžně vyhodnocují (měsíčně a za klasifikační období). Vyučující sledují a vyhodnocují jejich úspěšnost po celou dobu vzdělávání podle cílů vzdělávacích programů a v rámci nastavených pravidel hodnocení výsledků vzdělávání stanovených ve školním řádu. Na konci klasifikačních období jsou výsledky vzdělávání vyhodnoceny a škola sleduje prospěchový vývoj žáků. V případě potřeby jsou přijímána opatření (např. u vysoké absence žáků). Výsledky vzdělávání žáků škola prezentuje na svých webových stránkách a ve výročních zprávách.

Jedním z úkolů při vzdělávání je podpora úspěšnosti žáků. Jeho naplňování škola cíleně realizuje prostřednictvím poradenských služeb. Funkci výchovné poradkyně a preventistky sociálně patologických jevů vykonává na pracovištích v Hrádku jedna z vyučujících druhým rokem. Má kvalitně zpracovaný plán vycházející z potřeb školy, který postupně v průběhu školního roku naplňuje. Ve třídě v Břežanech se tato problematika nevyskytuje. V případě potřeby zajišťuje tuto činnost třídní učitelka a výchovná poradkyně je jí vždy nápomocna. Pro zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj žáků při výuce i všech pořádaných činnostech škola zajišťuje bezpečné prostředí. Oblast bezpečnosti a ochrany zdraví žáků je dobře zpracovaná ve školním řádu i dalších vnitřních dokumentech, se kterými jsou zaměstnanci, žáci i rodiče seznamováni.

Spolupráce s rodiči je založena jednak na každodenním vzájemném informování při přejímání žáků o jejich aktuálním stavu a na zprávách pro rodiče žáků v deníčkách a žákovských knížkách o úspěšnosti nebo problémech při vzdělávání. Škola organizuje jednou do roka třídní schůzky, nabízí třídnické hodiny pro rodiče a po domluvě konzultace s vyučujícími. Nabídky školy nejsou rodiči využívány. Školská rada je zřízena, plní svou funkci a projednává zásadní dokumenty předložené školou. Pro zajištění odborné péče o žáky ZŠS škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickými poradnami v okolí, se speciálně pedagogickými centry, odbornými lékaři a se školami. Další spolupráci škola rozvíjí s obecním úřadem, s kulturními organizacemi apod. Sponzorství jedné firmy pomáhá při organizaci vodáckého kurzu.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ředitelka školy byla do funkce jmenována na základě konkurzního řízení, funkci vykonává od září 2003. Splňuje požadavky odborné kvalifikace a absolvovala funkční vzdělávání pro řídicí pracovníky, což přispívá k efektivnímu řízení školy. Vlastní hodnocení školy bylo zpracováno v souladu s příslušnými právními normami, je podkladem pro zpracování a stalo se součástí výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 2009/2010. V koncepci a plánech školy jsou jasně stanoveny úkoly pro vzdělávání žáků ZŠS, pedagogická rada projednává otázky týkající se metod a výsledků vzdělávání žáků ZŠS a pomáhá při rozhodování o řešení problémů. Ředitelka stanovila priority v kontrolní oblasti a věnuje při kontrolní činnosti pozornost podmínkám, průběhu a výsledkům vzdělávání výše uvedených žáků. V rámci nastaveného systému odměňování pracovníků zohledňuje pedagogickou práci v podmínkách ZŠS, zejména žáků s TMP. Zjištění získaná z vlastního

hodnocení školy významnou měrou přispěla ke zkvalitnění řízení, na základě uvědomování si vlastních silných a slabých stránek jsou zpracovány koncepce a další dokumenty k činnosti školy. Vnitřní informační systém je založen na osobním informování a na předávání informací na poradách. Strategie řízení školy pro vzdělávání žáků ZŠS je dobrá. V 1. pololetí tohoto školního roku vzdělávalo žáky celkem šest učitelek. Od druhého pololetí byla jedna z vyučujících propuštěna z ekonomických důvodů. Úvazky byly přiděleny promyšleně a bylo využito neúplných úvazků u některých pedagogických pracovníků. Vychovatelka má úvazek kombinovaný, tvoří ho z malé části činnost ve školní družině a z větší části výuka výchovných předmětů v ZŠS. Pro ni však nemá požadovanou kvalifikaci. Všechny vyučující se průběžně ve svém oboru vzdělávají v mnoha dílčích oborech, což vede k prohlubování jejich specializace. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřuje také na rozšíření specializací (výchovné poradenství aj.) a cizojazyčných kompetencí pedagogů. Pedagogické pracovnice absolvovaly vzdělávání v oblasti ICT dovedností. Jedna zkušená pedagogická pracovnice působí jako koordinátorka tvorby ŠVP pro ZŠS. Ředitelka podporuje profesní růst učitelů plánováním dalšího vzdělávání a má promyšlenou strategii personálního rozvoje zpracovanou v rámci koncepce školy.

Vzhledem k počtu vzdělávaných žáků má škola k dispozici velmi dobré materiální podmínky. Žáci využívají při výuce cvičnou kuchyni, dílny, zahradu, sad, bazén, počítačovou učebnu, tkalcovnu, keramickou dílnu, v tělesné výchově hřiště s doskočištěm a trampolínu. Na výuku tělesné výchovy rovněž chodí do tělocvičny základní školy, ve které se i stravují. Na odloučeném pracovišti v Zámku Břežany žáci využívají dvou propojených učeben. V jedné z nich jsou vytvořena pracovní místa, na která vyučující žáky střídavě ukládají, popř. usazují. Vybavení pomůckami a výzdoba stěn pohádkovými motivy zajišťuje pro žáky podnětnost prostředí. Pro školu je aktuálně významné zapojení do projektu „EU – peníze školám“ v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost s názvem „Vytváření podmínek pro rozvoj znalostí, schopností a dovedností v oblasti čtenářské a informační gramotnosti, podpora vzdělávacích aktivit pedagogických pracovníků“. Škola je na počátku realizace a připravuje pořízení nového vybavení osobními počítači a další technikou. Mimo to se škola zapojila do projektu ve sběru odpadů a v soutěži škol vyhrála notebook. Partnerské aktivity školy a spolupráce s organizacemi je přínosná a doplňuje vzdělávání a cíle vzdělávacích programů ZŠS. Finanční příjmy školy jsou realizovány v hlavní činnosti, doplňkovou činnost organizace neprovádí. Tím, že se škola zapojila do projektů vyhlášených MŠMT ČR, získala na jejich realizaci při vzdělávání další finanční prostředky. Finanční prostředky, se kterými škola v hodnoceném období hospodařila, byly dostačující k pokrytí potřeb souvisejících s realizací vzdělávání podle ŠVP a uvedených vzdělávacích programů.

Závěry, celkové hodnocení školy

Vzdělávání žáků ZŠS odpovídá zápisu v rejstříku škol a školských zařízení. Prvním rokem je realizován ŠVP ZŠS s motivačním názvem „Poznáváme s radostí“, který je velmi dobře zpracován. Zařazení žáků odpovídá doporučením školských poradenských pracovišť.

Škola je pro vzdělávání žáků ZŠS velmi dobře materiálně vybavená a zajišťuje pro ně bezpečné prostředí.

Kvalifikované pedagogické pracovnice zajišťovaly kvalitní výuku žáků, vzájemně spolupracovaly a vytvářely ve třídě příznivé klima.

V ekonomických podmínkách školy nebyla zjištěna rizika, která by ovlivňovala realizaci ŠVP ZŠŠ. Škola má celkově dobré podmínky pro vzdělávání žáků ZŠŠ.

Nedostatky, které vyžadují přijetí opatření a odstranění:

IVP vypracované pro žáky umístěné v Zámku Břežany nebyly ředitelkou školy projednány se zákonnými zástupci a jejich seznámení s IVP nebylo stvrzeno podpisem. Tím škola porušila § 164 odst. 1 písm. f) školského zákona a následně § 6 odst. 7 vyhlášky č. 73 o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 30 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků uvedených v závěrech. Oznámení zašlete na Českou školní inspekci, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Brně dne 22. dubna 2011

(razítko)

Mgr. Jan Dusík, školní inspektor

Jan Dusík, v.r.

PhDr. Renáta Ševčíková, školní inspektorka

Renáta Ševčíková, v.r.

Bc. Helena Svobodová, kontrolní pracovnice

Helena Svobodová, v.r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Hrádku dne 4. května 2011

(razítko)

Mgr. Jana Štruncová, ředitelka školy

Jana Štruncová, v.r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky byly/nebyly podány.